

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/50/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319201066
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2020:4319201066.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou vo veci starostlivosti o mal. R., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: P. zast.: JUDr. Pavol Kocmán, advokát, so sídlom Ľ. Štúra 33, Levice a Q. zast.: ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r.o., so sídlom Štefánikova trieda 6, Nitra, o zvýšenie výživného a zmenu úpravy styku, takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca k V. zo sumy 100 € na sumu 130 € mesačne, ktorú je otec p o v i n n ý zasielať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 13.03.2019.

II. Zaostalé výživné za obdobie od 13.03.2019 do 17.06.2020 v sume 468,43 € je otec p o v i n n ý uhradiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s mal. dieťaťom

- v nepárnom týždni od štvrtka od 15:00 hod do pondelka nasledujúceho týždňa do 08:00 hod.,
- v párnom týždni od stredy od 15:00 hod. do štvrtka do 19:00 hod.,
- počas vianočných sviatkov v nepárnom roku od 23.12. od 18:00 hod. do 26.12. do 09:00 hod. a od 02.01. od 18:00 hod do 06.01. do 18:00 hod. priamo nasledujúceho roka,
- počas vianočných sviatkov v párnom roku od 26.12. od 09:00 hod. do 01.01. priamo nasledujúceho roka do 18:00 hod.,
- počas letných prázdnin v nepárnom roku od 15.08. od 09:00 hod. do 24.08. do 19:00 hod. a v párnom roku od 15.07. od 09:00 hod. do 24.07. do 19:00 hod.

IV. Rodičia sú navzájom o p r á v n e n í a p o v i n n í si mal. dieťa odovzdať a prevziať v stanovenom čase v mieste bydliska matky s výnimkou času, kedy sa maloletý nachádza v školskom zariadení, kde si ho otec vyzdvihne alebo odovzdá bez potreby prítomnosti matky.

V. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 4P/61/2016-41 zo dňa 06.10.2016 vo výroku o výživnom a úprave styku.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom podaným dňa 13.3.2019 domáhala zvýšenia výživného zo strany otca k mal. R. zo sumy 100 € na sumu 200 € od 1.9.2018. Dôvodila, že v čase posledného rozhodovania v roku maloletý chodil do škôlky, v súčasnosti je žiakom základnej školy, navštevuje školskú družinu, krúžok šikovných rúk a anglického jazyka. Pravidelne chodí k logopedičke do Želiezoviec a k alergologičke do Levíc.

2. V písomnom vyjadrení zo dňa 9.9.2019 k návrhu otec nesúhlasil so zvýšením výživného a žiadal návrh zamietnuť majúc za to, že od poslednej úpravy nenastala podstatná zmena okolností, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného. Zároveň navrhol zmeniť úpravu styku vychádzajúc zo zásady rovného postavenia rodičov. Doposiaľ určený režim bol prechodný, fixovaný na adaptačnú fázu maloletého, ktorá je už prekonaná. Styk navrhol upraviť nasledovne: v bežnom kalendárnom roku

- v nepárnom týždni od štvrtka 15:00 hod. súvisle do pondelka 8:00 hod. nasledujúceho týždňa;
- v párnom týždni od stredy 15:00 hod. do štvrtka 19:30 hod.

Táto všeobecná úprava neplatí počas období osobitne upravených počas vianočných sviatkov:

- v nepárnom roku od 23.12. (18:00 hod.) súvisle do 26.12. (9:00 hod.) a od 1.1. (18:00 hod.) do 6.1. (18:00 hod.) priamo nasledujúceho roka;

- v párnom roku od 26.12. (9:00 hod.) súvisle do 1.1. (18:00 hod.) priamo nasledujúceho roka.

Počas letných školských prázdnin:

- v nepárnom roku od 15.8. (9:00 hod.) súvisle do 24.8. (19:00 hod.);

- v párnom roku od 15.7. (9:00 hod.) súvisle do 24.7. (19:00 hod.).

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

3. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 4P/61/2016-41 zo dňa 06.10.2016 súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej zveril mal. Lea do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu dieťaťa sumou 100 € mesačne a bol oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný týždeň v pondelok a v stredu od 15.00 h do 19.00 h a od piatku od 15.00 h do nedele do 17.00 h, každý nepárny týždeň v utorok a štvrtok od 15.00 h do 19.00 h, v čase Vianočných sviatkov každý nepárny rok od 23.12. od 09.00 h do 25.12. do 09.00 h a od 28.12. od 09.00 h do 30.12. do 09.00 h, každý párný rok od 25.12. od 09.00 h do 28.12. do 09.00 h a od 30.12. od 09.00 h do 01.01. nasledujúceho roka do 09.00 h.

Mal. R. v čase uvedenej úpravy navštevoval materskú školu, matka bola nezamestnaná, zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie, pričom zároveň pracovala na dohodu s priemerným mesačným zárobkom 90 €. Otec bol zamestnaný v Ústrednom kontrolnom a skúšobnom ústave poľnohospodárskom s priemerným čistým mesačným zárobkom v sume 778 €. Rodičia inú vyživovaciu povinnosť nemali.

4. V čase podania návrhu bol mal. R. iakom 1. ročníka ZŠ v Tekovských Lužanoch a v súčasnosti je žiakom 2. ročníka. Navštevuje ŠKD a stravuje sa v školskej jedálni. Z hodnotenia triednej učiteľky a jej rozpisu výdavkov na školu vyplýva, že mal. R. chodí do školy v sprievode starých rodičov, pretože matka je v práci, komunikácia s nimi je na veľmi dobrej úrovni. Matka navštevuje rodičovské združenia, otec v škole nebol. Z rozprávania mal. R. tr. učiteľka vie, že veľmi rád navštevuje otca a trávi s ním čas. Poplatky v šk. roku 2018/19 predstavovali 10 € školské poplatky, 7 € zošity, 10 € ZRPŠ, 14 € exkurzia a výlet, 20 € fotky, 34 € ročne ŠKD, 1,19 € za jeden obed. V šk. roku 2019/20 boli uvedené poplatky nasledovné: 10 € školské poplatky, 10 € zošity, 10 € ZRPŠ, 18 € exkurzia a výlet, 5 € fotky, 34 € ročne ŠKD, 2,50 € za obedy mesačne. Mal. R. je v starostlivosti detskej alergologičky MUDr. Daniely Hasičovej v Leviciach, podľa ktorej liečba je dlhodobá a nákladná, doplatky za lieky sa však každý mesiac menia a je preto ťažké ich vyčíslieť. Taktiež je v starostlivosti klinickej logopedičky Mgr. Oľgy Sersenovej v Želiezovciach. Zo správy Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Leviciach zo dňa 18.11.2019 vyplýva, že Leo má ťažkosti s učením majúcimi charakter dyslexie, dysgrafie, s pomalším pracovným tempom a kolísavou pozornosťou, aktuálne s intelektovými výkonmi v pásme nadpriemeru s pretrvávajúcimi známami emocionálnej a sociálnej nezrelosti. Centrum rodine odporúča dbať na pravidelnú a systematickú domácu prípravu na vyučovanie, pravidelný nácvik čítania, písania, cvičných diktátov, precvičovanie numerických operácií, pri únave dieťaťa je vhodné rozdelenie domácej prípravy na kratšie časové úseky.

5. Matka je zamestnaná v spoločnosti FORESPO PÁLENICA a.s. s výkonom práce v Leviciach, pričom jej priemerný čistý mesačný príjem za rok 2019 činil 640,91 €. V roku 2020 v dôsledku pandémie koronavírusu a zatvorených škôl bola s mal. dieťaťom dva mesiace na OČR, ktoré jej podľa jej vyjadrenia bolo vyplácané v sume 200 € a aktuálne v práci robí v akomsi núdzovom režime len tri hodiny popčas obeda. S mal. R. bývajú v domácnosti starých rodičov P., ktorá poberá dôchodok vo výške 326,20 € a W., ktorý poberá dôchodok vo výške 389,90 €. Náklady na bývanie matka uviedla v sume 120 € plyn, 97 € elektrina, 14 € voda, 5 € televízia, ročne daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad, pričom rodičom podľa vyjadrenia prispieva sumou 100 - 150 € mesačne. Na cestu do práce vynakladá

sumu 70 € mesačne, na mobilný telefón s internetom 40 €. Samozrejmy výdavkami sú náklady na stravu, ošatenie, hygienu.

6. Otec ku dňu 30.4.2019 ukončil pracovný pomer v ÚKaSÚP dohodou z dôvodu nevyhovujúcich časových a miestnych podmienok výkonu práce, kedy sa stalo, že z pracovných dôvodov nebol doma ja dva týždne. Od 1.5.2019 nastúpil do pracovného pomeru v spoločnosti SK Energo - Wood s.r.o., kde jeho čistý mesačný príjem je v sume 455 €, avšak od zamestnávateľa prijíma benefity ako strava v pracovných dňoch zdarma a príspevok na dopravu do práce OMV v rozsahu 50 l pohonných hmôt mesačne. Otec žije sám v rodinnom dome, ktorý má v osobnom vlastníctve, kúpený na hypotekárny úver s mesačnou splátkou 173,53 €. Za elektrinu uhrádza mesačne 50 €, platí si životnú poisťku v sume 25 € mesačne, ročnými výdavkami sú daň z nehnuteľnosti, poistenie domu a rovnako ako matka bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienu.

7. Otec zastáva názor, že mal. R. už zvládol adaptačnú fázu rozchodu rodičov, prispôbil sa novým podmienkam, zvláda prespatie u otca, preto po troch rokoch je dôvod na rozšírenie úpravy styku. Matka s návrhom nesúhlasila. Tvrdila, že najlepšie je ponechať stretávanie na dohodu rodičov. s rozsahom navrhovaným otcom nesúhlasila dôvodiac, že mal. R. už má zaužívaný režim a je tak zvyknutý.

8. Súd rodičov odkázal na pohovor a poradenstvo na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Levice, ktorý absolvovali a zo správy zo dňa 28.2.2020 vyplýva, že doposiaľ na RPPS uskutočnili 3 stretnutia. Prvé stretnutie prebiehalo individuálnou formou pre každého z rodičov. Ďalšie dve stretnutia boli realizované formou dyadických konzultácií. Pohovor s maloletým sme doposiaľ nerealizovali, nakoľko máme za to, že je potrebné prioritne intervenovať na úrovni spolupráce rodičov. Cieľom individuálneho stretnutia pre oboch rodičov bolo vyjadrenie svojich túžob a potrieb vo vzťahu k maloletému, ako aj príprava na spoločné stretnutie, formulácia a objasnenie jeho obsahu a cieľov. Obaja rodičia pristupovali k spolupráci zodpovedne a javia sa motivovaní k spolupráci na spoločnom ciele, ktorým je výchova ich mal. syna a vzájomná participácia vo výchove. Spoločné stretnutia prebiehali v pokojnej atmosfére, kde mali rodičia možnosť vzájomne vypočuť potreby a prania druhého rodiča. Okrem schopnosti konštruktívne komunikovať, prejavili vzájomné pochopenie a aktívne sa podieľali na tvorbe podmienok, ktoré by ich viedli k dohode v zmysle úpravy styku mal. s otcom.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

12. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

15. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Podľa 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí; to neplatí, ak rodičia žiadajú úpravu styku neupraviť.

17. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť a zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

18. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia, a to uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

19. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

20. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Z vykonaného dokazovania v súvislosti so zvýšením výživného má súd preukázané, že k zmene pomerov, ktorá nie je len prechodná, v porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím došlo u mal. R., ktorý v čase posledného rozhodnutia navštevoval MŠ, v súčasnosti a aj v čase podania návrhu, je žiakom ZŠ. S týmto nástupom sú nepochybne spojené zvýšené finančné náklady na školské poplatky, školské pomôcky, ktorými nie je len školská taška (kúpená otcom) a ktorých nákup nie je nevyhnutný len na začiatku školského roka, ale i v jeho priebehu. Školské krúžky síce spoplatnené nie sú, ale počas roka sa deti zúčastňujú exkurzií, kultúrnych podujatí a pod., ktoré hradené sú. Poplatky na školu čiastočne potvrdila škola, nezahŕňajú však písacie, kresliace potreby, pomôcky na výtvarnú a telesnú výchovu. Z uvedeného je zrejmé, že dôvod na zvýšenie výživného je daný. Zmena nastala aj na strane matky, ktorej sa príjem oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu zvýšil, keďže v tom čase pracovala len na dohodu. Pokles príjmu v súvislosti s pandémiou koronavírusu a čerpanie OČR je len prechodné. Matka so synom bývajú u jej rodičov, ktorým údajne prispieva sumou 100 - 150 € mesačne, čo otec popieral. Uvedené tvrdenie sa preukázať úplne jednoznačne nedá, ak však vychádzame z preddavkových platieb za plyn, elektrinu a vodu a TV (ktoré v súhrne činia 236 €), pričom domácnosť užíva tri dospelé osoby, príspevok matky by mal byť cca 78 €. Zároveň k tomu možno pripočítať na ročných nákladoch na nehnuteľnosť. Tvrdenie otca, že matka nič za bývanie neplatí je ničím nepodložené. Otec je naďalej zamestnaný i keď u iného zamestnávateľa. Síce došlo k poklesu jeho mzdy, ale s benefiitmi, ktoré mu zamestnávateľ zadarmo poskytuje, možno konštatovať, že je prakticky na obdobnej úrovni. Vzhľadom na preukázanú odôvodnenú zmenu pomerov na strane dieťaťa súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na sumu 130 € od podania návrhu, kedy bola zmena pomerov preukázaná. Súd nezvýšil výživné za obdobie pred podaním návrhu, pretože matka nepreukázala a ani neuvádzala žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali takéto zvýšenie. Uvedenú sumu súd považuje za primerané veku a odôvodneným potrebám dieťaťa, veku dieťaťa, schopnostiam a možnostiam otca, berúc do úvahy i čas, ktorý trávi dieťa s otcom zohľadniac, že rodičom nepribudli ďalšie vyživovacie povinnosti.

22. Zaostalé výživné za obdobie od 13.3.2019 do 17.6.2020 tak predstavuje sumu 468,43 € (marec 2019 = 30 € ako rozdiel medzi pôvodným a zvýšeným : 31 dní = 0,97 € na deň x 18 dní = 18,43 €; 15 mesiacov x 30 € = 450 €). Zaostalé výživné súd umožnil otcovi zaplatiť v predĺženej lehote.

23. Podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku (CSP), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

24. K zmene pomerov došlo aj vo vzťahu k úprave styku. Matka chcela ponechať stretávanie na dohode rodičov. Ak už však raz styk upravený bol a z výpovedí rodičov je zrejmé, že mimo stanovenej úpravy, s výnimkou letných prázdnin, sa vedia dohodnúť ťažko, resp. otec chce dieťa, keď má byť u matky, čo mu ona neumožní a pod., je zrejmé, že ponechanie styku bez úpravy len na dohodu, by reálne nefungovalo. Neobstojí ani tvrdenie, že striktná úprava dieťa stresuje a dopredu nalinajkované stretávanie je nežiaduce. Stretávanie bolo upravené od začiatku, takže pre dieťa ani rodičov nie je stanovenie času stretnutí ničím novým. Navyše dieťa musí mať pravidelný režim, musí si zvykať na plnenie povinností a takto nebude v neistote, u koho má kedy byť. Obaja rodičia majú povinnosť na dieťa pozitívne pôsobiť, pripraviť ho na stretnutie a tak ako ho pripravujú na to, že do školy chodiť musí, má vedieť, že má aj druhého rodiča a má sa s ním stretávať. Mal. R. má napokon otca rád, rád s ním trávi čas, čo spontánne uvádza aj v škole. Súd nezistil žiadny objektívny dôvod nerozšíriť styk oproti

pôvodnej úprave, najmä ak rodičia žijú neďaleko seba v jednej dedine. A tak ako R. vodia do školy starí rodičia, tak to môže robiť aj otec v pondelok ráno a R. režim tým určite žiadnym spôsobom neutrpí. Súd však zároveň poukazuje na to, že čas strávený s otcom nie je len na „hranie“, ale aj plnenie si hlavne školských povinností. Ak má R. zaužívaný čas na prípravu do školy, je nevyhnutné ju dodržiavať aj u otca a zvlášť, keď má určité problémy s učením. Podrobnosti boli konštatované v správe CPPSaP.

25. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.